

De Kerckmeesters ende Gerechte van den Oostveen, alsoo den dienst van den Coster ende Schoolmeestersampte aldaer es vacerende ende hoochnodich ten dienste van de Gemeente daeraen gelegen es, dat dselve plaetse met een ander bequaem ende deuchtsaem persoon werde becleet.

Mede gehoort t goet rapport van Meester Leonardt Jansz van den Berch, haer t synder godtvruchticheyt ende deuchtsaemheyte verrouwende, hebben den selven Meester Leonaardt Jansz van den Berch by provisie voor den tydt van een Jaer, ingegaen den XVten Decembris 1630 totte bedieninge van den selven Coster ende Schoolmeesterampte aengenomen voor de somme van 72 gulden, wesende die ordinaris gagie daertoe staende, mits dat hy daerenboven hebben ende genieten sall het prouffyt van de duyven aen de kerckthoorn nestelende, ende daerbeneffens van het luyden volgende den Kerckenboeck daervan synde, ende van yder persoon die hy sall leren [leesen] ende schryven des maents ses stuyvers, ende die hy alleen sall leeren leesen des maents vier stuyvers.

Des es hy gehouden synen dienst soo in den Coster als Schoolmeesterampte well ende getrouwelyck waer te nemen, de Jonge Jeucht in alle deuchtsaemheyte ende godtvruchticheyt voor te gaen ende neerstelyck int leren lesen ende schryven te instrueren ende onderwysen als een goet ende getrouw Schoolmeester betaempt ende toestaet.

Ende indien den voors Meester Lenaert dese syne bedieninge wilde verlaeten ende hem op een ander begeven, sall gehouden wesen den Kerckmeesters ende den Gerechte een vierendeell Jaers voor syn vertreck daervan te verwittigen. -

Aldus gedaen aen de Martensdyck ter presentie van Kerckmeesters ende Gerechte voors collegialiter in de Gerechtsamer vergadert synde op den 1esten February 1631.

Leonardt Jansz van den Berch heeft zijn functies maar drie jaar vervuld. Bij besluit van 12 januari 1634 hebben de predikant, kerkmeesters, gerechte en geburen van Maartensdijk Jan Ellertsz aangenomen als koster-voorlezer en schoolmeester, op de zelfde gage en voorwaarden als indertijd van den Berch.

Het besluit van 1634 doet ons bovendien uit de doeken wat het Kerckenboeck vermeldde over het emolument van het klokkluiden: „genietende voort overluyden van een oude dode tot syn Jaeren gecomen synde acht stuyvers ende voor een jonge dode vier stuyvers”.

De Bilt

P. H. DAMSTÉ

EEN LOFLIED OP UTRECHT VAN EEN NIJMEGENAAR (1725).

In het familiearchief De Beyer, sedert kort in bewaring in het Rijksarchief in Gelderland, bevindt zich een grote hoeveelheid brieven, door Justinus de Beyer (1705—1772) gericht aan zijn moeder Geertruida Cuper (1681—1751), en geschreven tijdens zijn reis door Duitsland, Italië en Frankrijk in de jaren 1725—1728.

Zijn moeder had lang in Utrecht gewoond, en was niet zeer tevreden over haar verblijf te Nijmegen en op het in de nabijheid dier stad gelegen kasteel Hulsen, en dit, hoewel zij en haar man in Nijmegen geboren en getrouwd waren, haar in 1709 gestorven man daar burgemeester was geweest en haar kinderen er geboren waren.

Justinus was student in de rechten te Utrecht geweest (ingeschreven in 1724) en promoveerde aan deze universiteit na terugkomst van zijn

reis in 1729. Hij was het blijkbaar met zijn moeder eens dat een verblijf te Utrecht de voorkeur verdiende boven het wonen in Nijmegen, en zond haar op 20 Augustus 1725 uit Straatsburg de volgende brief:

„Je suis sur que le souvenir d'Utrecht ne contribue pas peu à vous rendre en quelque sorte votre demeure odieuse, pour moi toutes les fois que je pense à cette ville, ma Muse ne sauroit s'empêcher d'écrire:

*„Charmant Utrecht que Vous avés d'attraits
L'on ne sauroit vous perdre sans regrets
C'est en vain que le ciel étale
En d'autres lieux ses dons divers
Il n'en est point qui vous égale
Dans ce vaste Univers
Vous rassemblés les plaisirs de la terre
Un calme heureux regne dans vos climats
Et si l'on sent des Hivers les frimats
On s'en console avec quelque Bergère
Charmant Utrecht que Vous avés d'attraits
L'on ne sauroit vous perdre sans regrets”*

De dichter schreef hieronder: „Ce portrait est un peu chargé, mais en fait de vers il est permis de mentir en peu”.

Mr. A. P. VAN SCHILFGAARDE

KLEINE MEDEDELINGEN

BLAAUWE SCHORTELDOK

In het maartnummer van Oud-Utrecht wordt verteld op bladzijde 24 dat het tegenwoordige huis „Blaauwe Schorteldoek” onder Zeist, vroeger boerderij, thans een gewone villa is, in deze eeuw gebouwd.

Dit berust op een vergissing. In mijn jeugd heb ik die boerderij herhaaldelijk gezien, zo ook de verbouw van die boerderij tot villa (1906/7). Met verwondering en bewondering constateerde ik toen hoe het mogelijk is met enige kleine correcties en een witwast een boerderij om te toveren in een riante villa. De hoofdmassa van het gebouw bleef daarbij intact. Deze stamt dus uit een vroegere, misschien zelfs veel vroegere tijd.

W. L. VAN NIEUWENHUIJSEN

UTRECHTSE GLASSCHILDERS IN SPANJE

Snuffelend in oude maandbladen van Oud-Utrecht viel mijn oog op een korte mededeling aangaande utrechtse glasschilders, die in Spanje werkzaam zijn geweest, o.a. in de kathedraal van Toledo. In het middenschip van dat kerkgebouw bevindt zich een grote reeks glazen, waarvan een deel door Nederlanders is uitgevoerd. Het betreffende stukje in het Maandblad van Oud-Utrecht van 1935, blz. 61, vermeldt Luis en Zasquin van Utrecht in 1429.

Ik besloot eens na te zien in hoeverre een hedendaagse gids over Spanje hierover wat vertelt. Aanvankelijk viel de oogst tegen, maar de duitse vertaling van de Guide bleue (uitgave Hachette, Paris, 1961) geeft op blz. 474 toch iets over deze nederlandse kunstenaars. Luis en Zasquin worden niet genoemd, maar wel „Joachim aus Utrecht”! Aldus zou nog een derde utrechts kunstenaar aan de beglazing van deze kathedraal gewerkt moeten hebben. De glazen werden, blijkens de gids, aangebracht tussen 1418 en 1560.

Kan het zijn dat deze Joachim uit Utrecht identiek is met een van de beide